



У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пархоменко Олени Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 89 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
5 жовтня 2022 року
№ 116-2(II)/2022

Справа № 3-66/2022(169/22)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденко Ігор Дмитрович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович,
Лемак Василь Васильович (доповідач),

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пархоменко Олени Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 89 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Пархоменко О.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає Конституції України

(є неконституційними) окремий припис частини першої статті 89 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс), відповідно до якої суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів. На її думку, оспорюваний припис Кодексу в частині „суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням“ суперечить частині першій статті 8, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що застосування судом окремого припису частини першої статті 89 Кодексу, а саме „суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням“ призвело до порушення його права „на справедливий судовий розгляд, дотримання вимог Конституції України, Конвенції з прав людини, щодо забезпечення права на справедливий суд, оскільки дає можливість суду застосовувати вибірково положення закону, судову практику, обґрунтовувати рішення будь-яким зручним чином, посилаючись виключно на своє внутрішнє переконання та ігнорувати та перекручувати докази“.

На думку автора клопотання оспорюваний припис Кодексу, а саме „суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням“ суперечить пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України, „оскільки зазначене твердження порушує основні засади судочинства, а саме рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом“.

Обґрунтовуючи свої твердження, суб'єкт права на конституційну скаргу цитує приписи Конституції України, Кодексу, посилається на рішення Конституційного Суду України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56).

Згідно з абзацом першим частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону.

Аналіз остаточного судового рішення у справі Пархоменко О.В., а саме постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 15 червня 2022 року, дає підстави для висновку, що приписи частини першої статті 89 Кодексу суд не застосував для вирішення справи по суті. У мотивувальній частині цієї постанови Верховний Суд звернувся до вказаних приписів Кодексу як процесуального підґрунтя для ухвалення ним рішення.

Водночас Пархоменко О.В. не навела аргументів на підтвердження того, що саме оспорюваний припис Кодексу є тим законодавчим заходом, яким здійснено втручання держави в її права, гарантовані Конституцією України, зокрема права, які впливають із однієї з основних засад судочинства – рівності усіх учасників судового процесу перед законом і судом (пункт 1 частини другої статті 129 Конституції України).

Отже, наведені в конституційній скарзі доводи не можуть вважатися належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності окремого припису частини першої статті 89 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі відповідно до

пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

3. Суб'єкт права на конституційну скаргу порушує питання про видання Конституційним Судом України забезпечувального наказу з метою „встановлення тимчасової заборони знімати арешт“ з майна, переліченого в конституційній скарзі.

Конституційний Суд України наголошує на тому, що згідно з частиною другою статті 37 Закону України „Про Конституційний Суд України“ до повноважень колегії суддів Конституційного Суду України належить вирішення питань щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням, конституційним зверненням, конституційною скаргою.

За змістом частини першої статті 78 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Велика палата Конституційного Суду України видає забезпечувальний наказ у виняткових випадках.

Отже, на стадії вирішення питання щодо відкриття конституційного провадження у справі Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України не повноважна вирішувати питання щодо видання забезпечувального наказу, оскільки це належить до виключної компетенції Великої палати Конституційного Суду України.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пархоменко Олени Василівни щодо відповідності

Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 89 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.



**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**